

RIKSANTIKVAREN
Postboks 1483 Vika
0116 OSLO

Dok.nr: 24/04718-2
Deres ref: 24/01391-1
Avdeling: Kulturarv
Saksbehandler: Synnøve Thingnæs
Dato: 26.06.2024

Svar på høring - Bevaringsstrategi for landbrukets kulturmiljø

Vi viser til brev fra Riksantikvaren datert 08.05.2024, med høringsforslag til bevaringsstrategi for landbrukets kulturmiljø. Svarfrist er 30.06.2024.

Riksantikvaren ber om innspill på utfordringsbildet, avgrensingen av strategien og deltemaene med tilhørende prioriteringer.

Finnmark fylkeskommunes faglige vurdering er at høringsutkastet godt beskriver utfordringene for bevaring og bruk av landbrukets kulturmiljø, og støtter de avgrensingene som er gjort. Fylkeskommunen mener også at deltemaene er godt egnet for å spisse innsatsen videre.

Videre følger noen innspill fylkeskommunen mener kan bidra til å utdype noen av temaene:

Innenfor deltema 1 – Bygninger i jordbruket, er det viktig å synliggjøre ulike typer gårdsdrift. Gårdsdrifta i store deler av Finnmark har gjennom historien vært preget av mangesysleri og kombinasjonsbruk, der familien på en gård for eksempel har kombinert jordbruk og dyrehold med fiske, skogdrift, utmarksbruk, ulike håndverk, sesongarbeid i gruvedrift med mere. Særlig fisket har vært en viktig del av kombinasjonsbruket, da både på sjøen, i elver og ferskvannsfiske. Kombinasjonsbrukene har gitt en stor variasjon av bygninger, tekniske installasjoner og materielle spor, og det er viktig med kunnskap om disse kulturminnene for å best bevare og formidle det som er igjen.

Bevaringsstrategien nevner utfordringer med gjengroing og tett skog for samisk og kvensk bygningsmasse. Vel så utfordrende er i mange sammenhenger lange avstander og utilgjengelighet. Gamle bruk blir forlatt og er sjelden besøkt, og det er ressurskrevende med vedlikehold og restaureringsarbeid.

Urfolk og nasjonale minoriteter er satt av som eget satsningsområde i alle bevaringsstrategiene, noe fylkeskommunen støtter. Innen det kvenske/norskfinske har det vært særlig fokus på nettopp landbrukets kulturminner, både fylkeskommunen og museene har dokumentert og satset på formidling av dette gjennom mange år. Mye viktig kunnskap er samlet inn, men et tiltak vil være å øke kjennskapen til kvenske/norskfinske kulturmiljøer på nasjonalt nivå.

Klimaendringer er framhevet som en overordnet utfordring i bevaringsstrategien, og det er foreslått mange klimarelaterte tiltak og aktiviteter under de fire deltemaene. Fylkeskommunen mener at klima

også bør være integrert i resultatmålene, og at det bør utformes resultatmål for klimautfordringer innenfor alle de fire deltemaene. Gjennom foreslåtte tiltak og aktiviteter kan man forhåpentligvis bidra til at risikoen for at uheldig klimarelatert påvirkning på kulturmiljø og kulturminner reduseres.

Med hilsen

Heikki Knutsen
Fung. seksjonsleder

Synnøve Thingnæs
Spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur